

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/108/2021
Identifikačné číslo spisu: 7112219782
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7112219782.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne CCMI s.r.o., so sídlom v Košiciach, Tajovského 3, IČO: 45 991 979, zastúpenej JUDr. Vladislavom Sisákom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Skladná 14, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo financií Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 5, IČO: 00 151 742, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 17C/203/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 9. septembra 2020 sp.zn. 5Co/321/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

I. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) v poradí tretím rozsudkom z 15. mája 2018 č.k. 17C/203/2012-1235 konanie v časti o zaplatenie istiny 145.864.898,- Eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania zastavil (výrok I.), konanie v časti úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 151.501.000,- Eur za obdobie od 16. júla 2008 do 27. decembra 2010 zastavil (výrok II.), žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 151.501.000,- Eur so zákonným úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 151.501.000,- Eur p.a. v sume 82.595.024,63,- Eur za obdobie od 28. decembra 2010 do 16. januára 2017, a so zákonným úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 151.501.000,- Eur p.a. od 17. januára 2017 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok III.). Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyňi trovy konania v rozsahu 100% vo výške vyčíslennej v samostatnom uznesení (výrok IV.). Uznesením č.k. 17C/203/2012-740 zo 17. októbra 2016 súd prvej inštancie pripustil zmenu subjektu konania na strane žalobkyne tak, že do konania na miesto spoločnosti SSIM, a.s. Košice, so sídlom v Košiciach, Zbrojničná 12, IČO: 31 702 627, (ďalej len „pôvodná žalobkyňa“) vstúpila spoločnosť CCMI, s.r.o. (ďalej len „žalobkyňa“). K čiastočnému zastaveniu konania pristúpil súd prvej inštancie z dôvodu procesného úkonu žalobkyne, ktorý posúdil z obsahového hľadiska ako späťvzatie žalobného návrhu v zmysle § 124 ods. 1, § 144 a § 145 ods. 2 zákona č. 160/ 2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len

„CSP“). Zostávajúci uplatnený nárok na náhradu škody vo forme ušlého zisku priznal súd žalobkyni v zmysle § 3 ods. 1, § 5 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) majúc zato, že v konaní bolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím. Za nezákonné rozhodnutia v zmysle § 6 zákona č. 514/2003 Z.z., od ktorých svoj nárok žalobkyňa odvodzovala, súd prvej inštancie považoval 7 rozhodnutí Daňového úradu Košice I o zriadení záložných práv vydaných 16. júla 2008, 21. júla 2008 a 23. júla 2008, zrušených ako nezákonné rozhodnutím Daňovým riaditeľstvom SR dňa 4. septembra 2008. Vzniknutú škodu predstavoval ušlý zisk pôvodnej žalobkyne za nerealizovanie Projektu Minioceliareň Mokrance (ďalej len „projekt“) v celkovej výške 151.501.000,- Eur podľa žalobkyňou predloženého znaleckého posudku č. 22 vypracovaného znaleckou organizáciou SK Active, s.r.o. Daňový úrad Košice I svojimi rozhodnutiami zriadil záložné právo na pozemkoch pôvodnej žalobkyne, čím táto stratila možnosť predmetnými pozemkami ručiť v prospech leasingovej spoločnosti IMMORANT Slovensko, s.r.o., (ďalej len „IMMORANT“), ktorá mala poskytnúť finančné prostriedky na projekt. Pôvodná žalobkyňa pritom mala pripravené vlastné finančné prostriedky na tento projekt, vykonané prípravné práce, zakúpené pozemky a technológie. Financovanie projektu spoločnosťou IMMORANT malo byť uskutočnené na základe tzv. Term Sheet z 15. apríla 2008 a 7. júla 2008. Aj keď v Term sheete bola uvedená ako leasingový dlžník iná spoločnosť ako pôvodná žalobkyňa, z ďalších dôkazov súd ustálil, že sa tento dokument vzťahoval na pôvodnú žalobkyňu. Tieto písomnosti spolu so svedeckou výpoveďou Ing. Petra Groissa, konateľa spoločnosti IMMORANT, považoval súd za dostatočný dôkaz reálne prebiehajúcich rokovaní, ktorých predmetom bolo poskytnutie finančných prostriedkov na výstavbu projektu. O uvedenej skutočnosti svedčila aj emailová dokumentácia medzi Ing. C. K. a pánom H., majiteľom spoločnosti SSIM a.s., v rozhodnom období rokov 2006 až 2008. Súd prvej inštancie tak dospel k záveru, že priamou a bezprostrednou príčinou, ktorá vznik škody vyvolala, boli nezákonné rozhodnutia o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam vydané Daňovým úradom Košice I. O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 586/2008 Z.z. Vzhľadom na to, že priznal žalobkyni nárok na zaplatenie istiny a tá si uplatnila v konaní aj úrok z omeškania v zákonnej výške 9% ročne z priznanej istiny, od dňa nasledujúceho po dni kedy bola podaná žaloba, priznal súd žalobkyni aj úrok z omeškania. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 9. septembra 2020 sp.zn. 5Co/321/2018, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku III. a IV. ako vecne nesprávne zmenil (§ 388 CSP) tak, že žalobu v časti o zaplatenie sumy 151.501.000,- Eur s úrokmi z omeškania za obdobie od 28. decembra 2010 do 16. januára 2017 v sume 82.595.024,63 Eur a od 17. januára 2017 do zaplatenia vo výške 9 % ročne zo sumy 151.501.000,- Eur zamietol a žalobkyni uložil povinnosť nahradiť žalovanej 100 % trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP). Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že neboli splnené podmienky vzniku nároku žalobkyne na náhradu škody voči štátu v zmysle ustanovenia § 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Po zopakovaní dokazovania pred odvolacím súdom v zmysle § 385 ods. 1 CSP mal za to, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno ohľadne existencie škody a príčinnej súvislosti medzi uplatnenou škodou a označenými nezákonnými rozhodnutiami. Vzhľadom k tej skutočnosti, že súd prvej inštancie považoval za zodpovednostný titul výlučne rozhodnutie Daňového úradu Košice I, ktorým došlo k zriadeniu záložného práva na pozemkoch pôvodnej žalobkyne, a rovnako žalobkyňa v záverečnom štádiu konania inú príčinu škody netvrdila, odvolací súd sa zaoberal iba týmto rozhodnutím a jeho dôsledkami na majetkovú sféru žalobkyne. Zhodne so súdom prvej inštancie konštatoval splnenie podmienky v zmysle § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. nezákonnosti označeného, predbežne vykonateľného rozhodnutia daňového úradu s poukazom na jeho zrušenie rozhodnutím Daňového riaditeľstva SR zo 4. septembra 2008. Následne však konštatoval, že záver súdu prvej inštancie o existencii škody nemal oporu vo vykonanom dokazovaní. Z výsledkov dokazovania nebolo možné vyvodit' jednoznačný záver vo význame istoty, že k realizácii projektu pôvodnou žalobkyňou by pri bežnom chode udalostí, t.j. nebyť rozhodnutia daňového úradu o záložnom práve, skutočne aj došlo. V čase, kedy uvedené rozhodnutie malo škodlivo pôsobiť, za ktoré odvolací súd považoval obdobie od jeho vydania do jeho zrušenia (od 16. júla 2008 do 4. septembra

2008), totiž žalobkyňa nepreukázala pripravenosť podnikateľského plánu (bol vyhotovený až v mesiaci december 2008), existenciu projektu výstavby (mal byť vyhotovený až v mesiaci marec 2019), stavebného povolenia, zazmluvneného zhotoviteľa stavby a technológií (k tomu došlo až v mesiaci november 2018), dodávateľov železného šrotu (k tomu došlo v mesiacoch október a november 2008). Odvolací súd nemal za preukázanú ani existenciu príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a tvrdenou škodou. Rokovania o financovaní projektu so spoločnosťou IMMORANT v rozhodnom čase totiž nevyústili do žiadnych záväzných dohôd a dôkaz, o ktorý sa žalobkyňa v tomto smere opierala, tzv. Term Sheet (konečné podmienky) z 15. apríla a 7. júla 2008, bol sporný, pokiaľ išlo o osobu leasingového nájomcu, ako aj samotný projekt, na ktorý sa mal tento dokument vzťahovať. V konaní vyšlo najavo, že rokovania prebiehali aj so spoločnosťou Slovakia Steel Mills, a.s., (pzn. uvedenou v tomto dokumente ako leasingový nájomca), pričom za obe spoločnosti dokument podpisoval konateľ pôvodnej žalobkyne. Žalobkyňa tvrdila, že išlo o písárske chyby v dokumente, čo mal potvrdiť svojou výpoveďou svedok Ing. C. K., konateľ IMMORANT-u. Odvolací súd po jeho opätovnom vypočutí však dospel k záveru o tendenčnosti jeho výpovede v prospech žalobkyne a poukazujúc na závažné rozpory v jeho svedeckej výpovedi v konaní pred súdom prvej inštancie a aj odvolacím súdom, ako aj z hľadiska faktov, ktoré sa stali zrejmy v priebehu konania, uvedenú svedeckú výpoveď vyhodnotil ako neveryhodnú. Svedok totiž nevypovedal konzistentne už ani o základnej skutočnosti, ktorou bola príčina ukončenia rokovaní o financovaní projektu, keď najskôr tvrdil, že ňou bol samotný daňový dlh pôvodnej žalobkyne, následne výpoveď zmenil a tvrdil, že to bolo zriadené záložné právo k nehnuteľnostiam pôvodnej žalobkyne za súčasného negovania vplyvu daňového dlhu, v poslednej výpovedi uviedol, že rozdiel medzi záložným právom a daňovým dlhom nevidí. Odvolací súd tiež zdôraznil, že spoločnosť IMMORANT žalobkyňa zahrnula do svojej skutkovej schémy až s odstupom takmer 5 rokov od začatia konania na základe predloženia stanoviska tejto spoločnosti z 1. júna 2015, v ktorom ale potvrdila rokovanie s pôvodnou žalobkyňou ohľadne financovania projektu oceliarne v Strážskom v mesiaci júl 2007. Z výpovede svedka pred odvolacím súdom tiež vyplynula tá skutočnosť, že IMMORANT pred rozhodnutím odstúpiť od projektu poskytla pôvodnej žalobkyňi čas 2 alebo 3 mesiace na nápravu, pričom od vydania do zrušenia rozhodnutia o zriadení záložného práva neuplynul ani čas dvoch mesiacov. Následne odvolací súd poukázal aj na ďalšie rozporné skutkové tvrdenia žalobkyne v priebehu konania týkajúce sa subjektu financovania jej projektu a dôvodu, pre ktorý sa financovanie neuskutočnilo. Odvolací súd uzavrel, že IMMORANT odstúpil od financovania projektu žalobkyne z vlastného rozhodnutia, nie na podklade nezákonného rozhodnutia. Rovnako k nerealizácii projektu zo strany pôvodnej žalobkyne nedošlo z dôvodu nezákonného rozhodnutia, ako to v konaní prezentovala. Uvedenému záveru nasvedčujú ďalšie zistené skutkové okolnosti a to že napriek tomuto rozhodnutiu pokračovala v realizácii projektu aj neskôr, dokonca významná časť úkonov potrebných pre naplnenie tohto podnikateľského plánu bola realizovaná práve v období pôsobenia nezákonného rozhodnutia. Ďalšou významnou okolnosťou bolo, že následne došlo k opätovnému zabezpečeniu pozemkov a opätovnému vyrubeniu zvýšenia dane v rovnakej výške, pričom pôvodná žalobkyňa napriek zákazu nakladať so svojím majetkom odpredala pozemky tretej osobe v mesiaci december 2008. S prevodom vlastníctva týchto pozemkov tak pôvodná žalobkyňa stratila právo stavby k nim. Bezprostrednou príčinou nemožnosti realizovať projekt po 5. decembri nebolo nezákonné rozhodnutie, ale strata vlastníckych práv k pozemkom z vlastného rozhodnutia pôvodnej žalobkyne. V konaní tak nebolo preukázané, že by pôvodná žalobkyňa nemohla dosiahnuť výnos z prevádzky oceliarne práve následkom nezákonného rozhodnutia o zriadení záložného práva na jej pozemkoch.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolaiteľka“) dovolanie z dôvodu porušenia práva na spravodlivý proces s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ CSP a tiež pre nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP. Porušenie práva na spravodlivý proces videla v nedostatočnom a arbitrárnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré podľa jej názoru, nezohľadnilo zásadné námietky žalobkyne a nemalo oporu vo vykonanom dokazovaní, miestami bolo dokonca v rozpore s nimi. Odvolací súd svoje rozhodnutie založil na závere o nedôveryhodnosti svedka Ing. C. K. a jeho výpovede a na závere o absencii príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci a vznikom škody žalobkyne, pričom oba tieto závery podľa názoru žalobkyne prijal svojvoľne. Bola toho názoru, že rozpory v svedeckej výpovedi Ing. C. K. vychádzali primárne z odlišnej predstavy súdu a strán sporu o

právnej kvalifikácii nároku a tiež zmätočného spôsobu kladenia otázok so sugesciou zo strany konajúceho súdu. Rozpor v prvej výpovedi svedka bol pritom následne odstránený už jeho druhou výpoveďou, v ktorej ako príčinu odstúpenia od financovania projektu označil neschopnosť pôvodnej žalobkyne predložiť výpis z listu vlastníctva bez tiarch tretích osôb. Za arbitrárny označila úsudok odvolacieho súdu o údajnej tendenčnosti svedeckej výpovede, keď aj sám odvolací súd uviedol, že žiaden vzťah svedka k sporovým stranám alebo veci nezistil a žalobkyňa akýkoľvek vzťah so svedkom odmietla. Svedok bol v rozhodnom čase totiž jediným konateľom spoločnosti IMMORENT a to bez ohľadu na potreby a vplyv pôvodnej či súčasnej žalobkyne. Konštatovala, že svedecká výpoveď nevykazuje známky umelého prispôsobenia argumentácii, či procesným potrebám žalobkyne, keď svedok označil za relevantné iba jedno nezákonné rozhodnutie a vo vzťahu k ostatným rozhodnutiam tvrdenia žalobkyne nepotvrdil. Zdôraznila, že svedok ako príčinu odstúpenia od financovania projektu označoval efekt rozhodnutí v podobe blokovania dispozície s nehnuteľnosťami. Za nelogický označila záver odvolacieho súdu, že svedok iba účelovo navodzoval závažnosť situácie po zriadení záložného práva, keď z objektívneho hľadiska je zrejmé, že následky vyvolané takýmto zákazom spôsobovali okamžitú nemožnosť uskutočnenia plánovaného financovania.

3.1 Odvolací súd opomenul aj tú skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie bolo predbežne vykonateľné a preto je nesprávny jeho záver, že podané odvolanie proti nemu by na strane IMMORENT-u malo viesť k akejsi zdržanlivosti ohľadom odstúpenia od zámeru financovania projektu. Nesprávny bol aj záver odvolacieho súdu o období trvania škodlivého pôsobenia nezákonného rozhodnutia, keďže informácia o jeho zrušení bola správe katastra zaslaná listom Daňového riaditeľstva SR až dňa 15. októbra 2008. Mala zato, že tzv. konečné podmienky treba považovať za dôkaz o pokročilom štádiu rokovanií, zachytávajúci prvky vznikajúceho zmluvného záväzku, majú v koncepte tzv. predzmluvnej zodpovednosti za škodu charakter záväzného dokumentu. Pochybenie v texte konečných podmienok malo charakter administratívnej chyby, pričom táto skutočnosť bola v konaní preukázaná už prvým výsluchom svedka. Ku konečnej náprave však už nestihlo dôjsť z dôvodu ukončenia spolupráce medzi IMMORENT-om a pôvodnou žalobkyňou. Dovolateľka tiež tvrdila, že došlo k porušeniu nestrannosti odvolacieho súdu, ktorý vystupoval v pozícii advokáta žalovanej, čo sa prejavilo nielen v odôvodnení jeho rozhodnutia, ale aj v priebehu pojednávania dňa 9. septembra 2020, ktoré viedol jednostranne a svoje otázky mieril iba na procesnú stranu žalobkyne. Navyše položené otázky prekračovali okruh skutkových okolností a vecne nesúviseli s nariadeným výsluchom svedka. Nestrannosť odvolacieho súdu vyvodila aj zo spôsobu vedenia pojednávania na odvolacom súde zo strany predsedu senátu, jeho nevhodného správania a neprijateľnosti spôsobu komunikácie so svedkom. Za arbitrárny označila tiež výklad všeobecných teoretických postulátov o príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody, z ktorého vychádzal odvolací súd. Odvolací súd nevysvetlil, prečo podľa neho skutkové okolnosti prejednávanej veci nezakladajú vzťah kauzality. Zdôraznila, že rozhodnutie IMMORENT-u o odstúpení od zámeru financovania, ani naň nadväzujúce rozhodnutie pôvodnej žalobkyne nerealizovať projekt, neboli v žiadnom prípade dobrovoľné, ale naopak vynútené zjavne nezákonným rozhodnutím a preto boli aj podstatnou (vecnou) príčinou vzniku samotnej škody. Odvolací súd však nesprávne uplatnil namiesto príčinnej vecnej súvislosti časové hľadisko a vznik škody spojil s rozhodnutím IMMORENT, resp. pôvodnej žalobkyne, ako s tzv. najbližšími príčinami následku. Napokon, keď odvolací súd dospel k záveru o neexistencii príčiny a následku, potom jeho ďalšie úvahy o adekvátnosti príčiny boli nelogické. Za nesprávny považovala aj záver odvolacieho súdu o pretrhnutí príčinnej súvislosti a iných okolnostiach (predaj pozemkov), ktoré nastali po rozhodnutí IMMORENT-u odstúpiť od financovania projektu a mohli mať za následok rozhodnutie pôvodnej žalobkyne neuskutočniť jej podnikateľský projekt. Keďže podstatnou príčinou neuskutočnenia projektu bolo práve nezákonné rozhodnutie, ďalšie následné okolnosti sú z hľadiska vzniku škodového následku irelevantné. Dovolateľka zotrvala na presvedčení, že príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody je vo veci jasne daná, bezprostredná a neprerušená, pričom spôsobený škodový následok možno žalovanej pričítať aj so zreteľom na požiadavky teórie adekvátnej príčinnej súvislosti.

3.2 Dovolanie v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP odôvodnila dovolateľka nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom vo vzťahu k otázke danosti príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Odvolací súd v rámci príslušného právneho posúdenia tejto otázky aplikoval tzv. teóriu podmienky (ekvivalencie) a súběžne aj tzv. teóriu adekvátnej príčinnej súvislosti. Podľa dovolateľky je táto otázka v praxi dovolacieho súdu rozhodovaná rozdielne, pretože

dovolací súd spravidla svoje právne posúdenie kauzality zakladá výhradne na použití teórie podmienky (R 137/2014, R 28/2008), avšak sú aj prípady, kedy dovolací súd aplikoval pri rozhodovaní obe zmienené teórie (uznesenie najvyššieho súdu sp.zn. 6MCdo 7/2013, rozsudok najvyššieho súdu sp.zn. 6Cdo 89/2011). Z tohto dôvodu nie je možné ustáliť, akým spôsobom majú všeobecné súdy jednotne postupovať pri právnom posúdení otázky príčinnej súvislosti, resp. akým spôsobom a v akom pomere majú používať jednotlivé teoretické postuláty o predpoklade vzniku zodpovednosti za škodu. Z týchto dôvodov žiadala, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že neboli splnené podmienky procesnej prípustnosti podaného dovolania. Rozhodnutie odvolacieho súdu považovala za dostatočne a správne odôvodnené. Postup odvolacieho súdu v konaní bol v súlade so zákonom a nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Iný právny názor žalobkyne na výpoveď svedka v konaní nemôže založiť prípustnosť podaného dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Dovolanie považovala za neprípustné aj vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP. Odvolací súd aplikoval pri rozhodovaní oba teoretické postuláty kauzality a dospel k záveru, že príčinná súvislosť nie je daná ani podľa jedného z nich. Vzhľadom na tento záver nie je podstatné, že sa rozhodovacia prax dovolacieho súdu líši v tom, či súd použije obe teórie kauzality, alebo len jednu z nich. Dovolateľka sa týmto spôsobom snaží dosiahnuť opätovné právne posúdenie sporu, avšak bez prípustných dovolacích dôvodov. Navrhla podané dovolanie odmietnuť ako procesne neprípustné, alternatívne zamietnuť ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba ako neprípustné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolateľka prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f/ CSP.

8. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1 Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

9. Dovolateľka predovšetkým namieta pochybenia odvolacieho súdu v procese zisťovania skutkových podkladov pre prijatie rozhodnutia, nesprávne a nedostatočné zistenie skutkového stavu najmä vo vzťahu k svedeckej výpovedi Ing. C. K., ktoré vyústili do záveru odvolacieho súdu o neunesení dôkazného bremena ohľadom existencie škody a príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a uplatnenou škodou. Odvolaciemu súdu tiež vytýka spôsob vedenia výsluchu a následne z toho vyvodzuje porušenie práva na prejednanie veci pred nestranným súdom.

9.1 Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že neúplnosť či nesprávnosť skutkových zistení, nesprávnosť týkajúca sa hodnotenia dôkazov súdom a ani nesprávne právne posúdenie veci nebola v

rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považovaná za dôvod zakladajúci vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku, pričom ani po prijatí nových procesných kódexov sa na aktuálnosti týchto záverov nič nezmenilo (pozri R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a viaceré rozhodnutia dovolacieho súdu, napríklad sp. zn. 2Cdo/130/2011, 3Cdo/248/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012). Výnimkou sú iba rôzne závažné deficity v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), prípadne konajúcimi súdmi svojvoľné, neudržateľné alebo v zrejmom omyle prijaté skutkové závery, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Uvedené vyplýva predovšetkým z tej skutočnosti, že na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). Po preskúmaní postupu odvolacieho súdu však dovolací súd nezistil, že by k takémuto prípadu závažných deficitov v dokazovaní došlo.

9.2 Judikatúra definuje hodnotenie dôkazov ako činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti konkrétny dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa zásada voľného hodnotenia dôkazov, pričom každý dôkaz hodnotí jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti (§ 191 ods. 1 CSP), pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo v konaní najavo.

9.3 Pri dôkaze výpoveďou svedka musí súd vyhodnotiť vierohodnosť výpovede s prihliadnutím na to, aký vzťah má svedok k stranám sporu a k prejednávanej veci a aká je jeho rozumová a duševná úroveň, na okolnosti, ktoré doprevádzali jeho vnímanie skutočnosti, o ktorej vypovedá, na spôsob reprodukcie týchto skutočností, na správanie pri výpovedi (presvedčivosť, istota, plynulosť výpovede, ochota odpovedať na otázky a pod.) a na poznatky získané na základe hodnotenia iných dôkazov (do akej miery je dôkaz výpoveďou svedka súladný s inými dôkazmi, či im odporuje, prípadne, či sa vzájomne dopĺňajú); celkové posúdenie uvedených hľadísk následne poskytuje záver o pravdivosti či nepravdivosti tvrdených (preukazovaných) skutočností (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 27. októbra 2010, sp. zn. 30 Cdo 3577/2008, rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Cdo 92/2020 a sp.zn. 8 Cdo 156/2020).

9.4 Pri hodnotení výpovede svedka, ktorý o rozhodujúcich skutočnostiach vypovedal rozdielne, je súd povinný zaoberať sa všetkými výpoveďami svedka vo vzťahu k zisteným rozdielom a zdôvodniť, prečo svoje rozhodnutie oprel o tú ktorú výpoveď, resp. prečo výpoveď nebolo možné zohľadniť.

9.5 Záver súdu o (väčšej) hodnovernosti niektorého z dôkazov, resp. niektorej výpovede, ktorý v prejednávacom prípade primerane vysvetlí, je prirodzeným výsledkom procesu voľného hodnotenia dôkazov a sám osebe neindikuje možnosť porušenie práv len z dôvodu, že sťažovateľ sa domnieva, že niektoré dôkazy mali byť hodnotené rozdielne. (I. ÚS 275/2019).

9.6 Pri hodnotení svedeckej výpovede Ing. C. K. bolo potrebné zdôrazniť dve skutočnosti, prvá - išlo o svedka, ktorého výpoveď predstavovala v zásade jediný priamy dôkaz na preukázanie tvrdení žalobkyne o vzniku ňou uplatňovaného nároku, keďže vystupoval v pozícii štatutárneho zástupcu spoločnosti IMMORANT a bol poverený vedením rokovaní s pôvodnou žalobkyňou o podmienkach financovania jej projektu, ako aj následným ukončením rokovaní. Mal tak priamu vedomosť o skutočnej príčine ukončenia rokovaní s pôvodnou žalobkyňou. Druhá nemenej významná je tá skutočnosť, že išlo o vysokoškolsky vzdelanú osobu s príslušnou znalosťou podmienok finančného trhu a spôsobu poskytovania financií v prípadoch, ako bol tento. Z tohto pohľadu bolo potrebné nazeráť aj na informácie, ktoré v rámci svojich výpovedí uvádzal a prísnejšie posudzovať otázku ich významu a hodnovernosti.

9.7 V zmysle vyššie uvedeného postupoval odvolací súd správne, keď sa najskôr zaoberal otázkou vierohodnosti výpovede svedka Ing. C. K., ktorá bola pre posúdenie sporu zásadná. Správne tiež vyhodnocoval otázku vierohodnosti svedeckej výpovede komplexne, teda nielen pokiaľ išlo o vzťah svedka k stranám a predmetu sporu, ale aj z pohľadu rozporov informácií poskytovaných svedkom v priebehu konania a najmä miery jej súladu s ostatnými dôležitými skutkovými okolnosťami, ktoré v konaní vyšli najavo. Tieto skutočnosti totiž tiež poukazujú na mieru dôveryhodnosti a istoty dôkazu predostretého stranou sporu na preukázanie svojich tvrdení. Odvolací súd pritom v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne jasne a presvedčivo vysvetlil, v čom vidí rozpory svedeckej výpovede a prečo

tento dôkazný prostriedok nebol spôsobilý preukázať tvrdenia žalobkyne. Zmena v tvrdení svedka ohľadom skutočnej príčiny odstúpenia od financovania projektu, tiež nejasnosti v otázke, akým spôsobom a kedy IMMORANT získal informáciu o existencii daňového dlhu a zriadenia záložného práva, prezentovaný postoj svedka k otázke existencie daňového dlhu, nepresvedčivé vysvetlenie príčiny pochybenia v konečných podmienkach, ako aj nová informácia, ktorá odznela pri poslednej výpovedi svedka pred odvolacím súdom týkajúca sa poskytnutia dodatočného času na nápravu pôvodnej žalobkyne (bližšie bod 16. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu), logicky a správne vyústili do záveru odvolacieho súdu, že svedeckú výpoveď nie je možné považovať za hodnoverný dôkaz preukazujúci tvrdenia žalobkyne.

9.8 Dovolací súd sa stotožňuje s poznámkou odvolacieho súdu v odôvodnení tohto záveru, že ani zmena právnej kvalifikácie žaloby predsa nemôže mať vplyv na skutočnosti, ktoré svedok vnímal a to najmä pokiaľ išlo o osobu, ktorej musel byť bezpečne známy dôvod odstúpenia od rokovania s pôvodnou žalobkyňou a súčasne išlo o osobu s príslušným vzdelaním, ktorá bez pochybností rozlišovala tak obsah ako aj význam pojmov daňový dlh a záložné právo. Inými slovami, týmto dôkazným prostriedkom nebola s istotou preukázaná príčina ukončenia realizácie projektu tvrdená žalobkyňou. K dovolacím námietkam žalobkyne treba zdôrazniť, že nie je možné vytrhnúť jednu odpoveď svedka bez toho, aby súd posúdil túto odpoveď v kontexte ďalších jeho odpovedí a informácií, ktoré svedok uviedol. Žalobkyňa sa snaží svoj nárok oprieť o jej najviac vyhovujúcu odpoveď svedka, že jediným dôvodom, ktorý viedol k ukončeniu rokovania zo strany IMMORANT-u, bolo zriadené záložné právo na nehnuteľnostiach. Opomína však ďalšie svedkove tvrdenia, ktoré sa týkali jednak spôsobu, akým sa dozvedel o zriadení záložného práva, zdôvodnenia, prečo daňový dlh nebol podstatný, avšak až zriadenie záložného práva malo tak fatálne dôsledky, že ďalšia spolupráca bola vylúčená a tiež veľmi zásadné vyjadrenie svedka poskytnuté pri poslednej výpovedi pred odvolacím súdom, že v skutočnosti bol pôvodnej žalobkyne poskytnutý čas na nápravu, pričom žalobkyňa túto informáciu nepoprela.

9.9 Dovolateľka v tejto súvislosti rovnako opomína ďalšie relevantné skutkové okolnosti, ktoré vyšli v konaní najavo a to, že žalobkyňa nepreukázala v rozhodnom období svoju pripravenosť k realizácii projektu, keď podstatné kroky vedúce k uskutočneniu jej projektu realizovala buď v spornom období alebo až následne (viď bližšie bod 13 napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu), z pohľadu ktorých vyznieva výpoveď svedka taktiež nie presvedčivo. Všetky tieto skutkové zistenia vyplývajúce z vykonaného dokazovania vo svojom súhrne viedli k záverom odvolacieho súdu, ktoré nemožno považovať ani za svojvoľné, ani za arbitrárne. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10. Dovolací súd nepovažoval za dôvodné námietky dovolateľky, ktorá namietala spôsob vedenia výsluchu svedka odvolacím súdom a zároveň tým pochybovala nestrannosť odvolacieho súdu. Odvolací súd pristúpil k nariadeniu pojednávania a opätovnému výsluchu svedka na základe žalovanou uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 písm. f/ a h/ CSP) v súlade s ustanovením § 380 ods. 1 CSP, pričom žalovaná výslovne namietala rozpor vo výpovediach svedka (č.l. 1285-1286 spisu). Postup odvolacieho súdu tak nebol svojvoľný, či rozporný s princípom kontradiktórnosti sporového konania. Odvolací súd totiž mohol o podanom odvolaní rozhodnúť až po preskúmaní jeho dôvodnosti a pokiaľ mal pochybnosti o výsledku zisteného skutkového stavu, je len prirodzené, že svoje otázky zameriaval na kľúčového svedka (nie na žalovanú) a sústredil sa na objasnenie zistených rozporov v jeho výpovediach. Takýto postup je súladný s ustanovením § 202 ods. 1 CSP. Dovolací súd nepovažoval otázky kladené odvolacím súdom svedkovi za vecne nesúvisiace s predmetom sporu, napokon žalobkyňa ani neuvádza, ktoré konkrétne otázky má na mysli. Z obsahu zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom nevyplýva, že by došlo k porušeniu procesných oprávnení žalobkyne. Odvolací súd vytvoril žalobkyne priestor pre kladenie otázok svedkovi (§ 202 ods. 2 CSP), v súlade s ust. § 182 CSP bola tiež vyzvaná k zhrnutiu svojich návrhov a vyjadreniu sa k dokazovaniu a právnej stránke veci, pričom tieto oprávnenia aj využila (viď č.l. 1359 a nasl. spisu).

11. K námietke nevhodného správania predsedu senátu pri výsluchu svedka je potrebné uviesť, že predmetom dovolacieho konania sa stáva základné konanie len v zmysle dodržania príslušných procesných ustanovení a zásad civilného konania. Dovolací súd nie je oprávnený skúmať, ani zákonom kompetenčne povolaný riešiť prípadné nevhodné správanie zákonných sudcov v konaní. Z obsahového hľadiska by síce mohla námietka žalobkyne spadať do rámca dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. e/ CSP, avšak žalobkyňa v dovolaní neuviedla také skutkové okolnosti, ktoré by mohol dovolací súd podrobiť prieskumu z hľadiska objektívnych pochybností o zaujatosti odvolacieho súdu (§ 49 ods.1 CSP). O takýto prípad by išlo, ak by bol namietaný právne významný vzťah sudcu buď k veci (kedy má sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), alebo k stranám sporu (o taký vzťah ide vtedy, ak sudca má k strane sporu určitý osobný vzťah, so zreteľom na ktorý bolo možné pochybovať o jeho nezaujatosti) alebo k zástupcom strany sporu. Samotné pochybnosti strany sporu o existencii takéhoto vzťahu sudcu nie sú určujúce; rozhodujúcim je, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne zakladať legitímne pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Ustanovenie § 49 ods. 2 CSP ale jednoznačne vylučuje z dôvodov zakladajúcich zaujatosť sudcu tie okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní. A práve také okolnosti uplatnila dovolateľka v danom prípade, jednak sa týkali svedka a nie strán sporu, zároveň sa vzťahovali k spôsobu vedenia výsluchu a pojednávania pred odvolacím súdom, ako aj k samotnému rozhodnutiu (množstva otázok kladených svedkovi, vecnej nesúvislosti otázok so sporom, správania sa predsedu senátu k svedkovi počas výsluchu, spôsobu odôvodnenia rozsudku). So zreteľom na podstatu a obsah námietky dovolateľky nebola naplnená podstata dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. e/ CSP.

12. Dovolateľka v rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ CSP ďalej namietala nedostatočné a arbitrárne odôvodnenie napadnutého rozsudku.

12.1 Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

12.2 O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

12.3 Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

12.4 Treba mať na zreteli, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

12.5 O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 383/06).

12.6 Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre

rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

12.7 V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súd vychádzal, akými úvahami sa riadil a aké závery zaujal k právnemu posúdeniu sporu. Prijaté rozhodnutie, že žalobe nebolo možné vyhovieť z dôvodu nepreukázania existencie škody a príčinnej súvislosti medzi škodou a nezákonným rozhodnutím ako nevyhnutných podmienok vzniku nároku žalobkyne na náhradu škody voči štátu v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z., odvolací súd náležite vysvetlil. Záver odvolacieho súdu, že nezákonné rozhodnutie o zriadení záložného práva nebolo priamou príčinou majúcou za následok neuskutočnenie projektu Minioceliarne pôvodnou žalobkyňou a nešlo o nevyhnutnú podmienku vzniku uplatnenej škody (*conditio sine qua non*); keďže medzi pôvodnou žalobkyňou a IMMORANT-om nebola preukázaná záväzná dohoda, ani taký stav rokovaní a súčasne ani pripravenosti pôvodnej žalobkyne, ktorý by súdu s istotou umožňoval prijať záver, že k realizácii projektu by bez existencie záložného práva v čase pôsobenia nezákonnosti rozhodnutia daňového úradu nepochybne došlo, resp. že odstúpenie IMMORANT-u od rokovaní o financovaní projektu bolo spôsobené nezákonným rozhodnutím a zároveň malo za následok neuskutočnenie projektu v rozhodnom čase; bol zrozumiteľný a odôvodnený. Uvedený záver sám o sebe bol dostatočným pre zamietnutie žaloby.

12.8 Ďalšie nadväzujúce úvahy odvolacieho súdu obsiahnuté v odôvodnení (t.j. teória adekvátnej príčiny a pretrhnutie reťazca príčinnej súvislosti) nijakým spôsobom tento záver nespochybňujú. Odvolací súd v prejednávacom prípade aplikoval teóriu adekvátnej príčiny síce nad rámec potrebného právneho posúdenia sporu, avšak v prospech žalobkyne, ktorej tvrdenia o existencii kauzality neprešli testom *conditio sine qua*. Žalobkyňa by totiž v tomto prípade postačovalo preukázať, že je viac „pravdepodobné“, že nezákonné rozhodnutie bolo príčinou vzniku škody ako to, že jej príčinou nebolo. Ani pri aplikácii tejto teórie by však žalobkyňa nebola v spore úspešná, keď odvolací súd nevzhladol existenciu dôvodu, pre ktorý by dospel k záveru, že škoda v tomto prípade vznikla viac ako pravdepodobne následkom nezákonného rozhodnutia.

12.9 Pokiaľ ide o pretrhnutie príčinnej súvislosti časovo nadväzujúcou okolnosťou a to predajom pozemkov, ktorých sa nezákonné rozhodnutie týkalo, uvedená skutočnosť bola odvolacím súdom posudzovaná len z pohľadu teoretického, resp. akademického. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd sám uvádza „pretrhnutie príčinnej súvislosti, samozrejme za teoretického predpokladu, že by tu vzhľadom na skôr uvedené dôvody v istých kontúrach aj bola“.

12.10 Aby odvolací súd mohol posúdiť opodstatnenosť tvrdenia pôvodnej žalobkyne o jej pripravenosti realizovať projekt v rozhodnom čase, nemohol tak urobiť bez toho, aby vzal do úvahy podstatné okolnosti a kroky, ktoré realizovala následne po vydaní nezákonných rozhodnutí. Tie totiž zreteľne poukazovali na jej len zdanlivú pripravenosť realizovať projekt (nielen a výlučne z pohľadu zabezpečenia finančných prostriedkov) práve v čase pôsobenia nezákonných rozhodnutí a z hľadiska skutkového stavu tak nedotvárali obraz tvrdý žalobkyňou. Aj v tomto smere sa žalobkyňa snaží vytrhnúť dané obdobie z celkového kontextu a izolovať ako jedinú príčinu nerealizácie projektu neposkytnutie finančných prostriedkov, ktoré iste sú podstatné, avšak nie jediné otázky dôležité pri nazeraní na mieru preukázanej istoty realizovať projekt za daných podmienok v rozhodnom čase.

12.11 K dovolacej námietke doby škodlivého pôsobenia nezákonného rozhodnutia, za ktoré odvolací súd považoval obdobie do 4. septembra 2008, t.j. deň jeho zrušenia, na rozdiel od žalobkyne, ktorá tvrdila, že týmto dňom bol až 15. október 2008, kedy bolo oznámenie o zrušení záložného práva doručené správe katastra nehnuteľností, dovolací súd uvádza, že ide o námietku týkajúcu sa právneho posúdenia veci, ktorú nie je možné uplatniť v rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Avšak ani

obdobie trvajúce do 15. októbra 2008 by neovplyvnilo nazeranie na daný spor, keďže odvolací súd dospel k záveru, že nezákonné rozhodnutie nebolo v príčinnej súvislosti s rozhodnutím IMMORANT-u nefinancovať projekt a ani s nerealizáciou projektu pôvodnou žalobkyňou. Pričom stále platí, že podstatné úkony k realizácii projektu boli vykonávané predovšetkým v období po zrušení nezákonného rozhodnutia a výmaze záložného práva v katastri nehnuteľností. Napokon rozhodnutie Daňového riaditeľstva SR o zrušení nezákonného rozhodnutia daňového úradu bolo pôvodnej žalobkyňi doručované a nič jej nebránilo v tom, aby uvedenú skutočnosť oznámila svojim obchodným partnerom ešte pred tým, než došlo k výmazu záložného práva.

12.12 Z týchto dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že žalobkyňa nedôvodne argumentovala, že rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený a arbitrárny; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobkyne. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f/ CSP.

12.13 Pokiaľ dovolateľka chcela svojou dovolacou argumentáciou spochybniť správnosť právneho posúdenia veci odvolacím súdom (v otázke splnenia predpokladov zodpovednosti za spôsobenú škodu), dovolací súd zdôrazňuje, že aj v prípade jej opodstatnenosti by mala za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, viď konštantnú judikatúru najvyššieho súdu (R 24/2017, 1 Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018).

13. Dovolateľka ďalej namieta nesprávne právne posúdenie sporu odvolacím súdom v otázke danosti príčinnej súvislosti medzi škodou a nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci; tvrdiac, že odvolací súd pri posúdení tejto otázky aplikoval súbežne tzv. teóriu podmienky (ekvivalencie) a tzv. teóriu adekvátnej príčinnej súvislosti, pričom ani dovolací súd nie je jednotný v tom, akým spôsobom a v akom pomere majú byť používané teoretické postuláty pri právnom posúdení otázky príčinnej súvislosti. Na preukázanie opodstatnenosti dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP poukázala na právne závery rozhodnutí najvyššieho súdu R 137/2014 a R 28/2008, ktoré svoje právne posúdenie kauzality zakladajú výhradne na použití teórie podmienky, zároveň na rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 6MCdo/7/2013 a sp.zn. 6Cdo/89/2011, kedy dovolací súd aplikoval pri rozhodovaní obe zmienené teórie kauzality.

14. Podľa § 421 ods.1 písm. c/ CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

15. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

16. Na to, aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti (vecnej prejednávateľnosti) dovolania, zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (sp. zn. 4 Cdo 64/2018). K posúdeniu dôvodnosti dovolania a teda vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení), môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

17. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková). Môže ísť

tak o otázku hmotnoprávnu, ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť však o takú právnu otázku, ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (porovnaj § 432 ods. 1 CSP) a pri ktorej - s prihliadnutím na individuálne okolnosti veci (prípadu) - zároveň platí, že ak by naopak bola vyriešená správne, súdy (alebo prinajmenšom ten z nich, ktorý rozhodol v druhej inštancii) by nevyhnutne rozhodli inak - teda spôsobom pre dovolateľa priaznivejším. Osobitne je potrebné zdôrazniť, že otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť riešená odvolacím súdom a odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie. Právna otázka, vyriešenie ktorej nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

18. V zmysle vyššie uvedeného dovolací súd konštatuje, že dovolateľkou zafinovaná právna otázka, nie je vymedzená tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 432 ods. 2 CSP, keď síce uviedla, v čom vidí nesprávnosť právneho posúdenia veci odvolacím súdom (právne posúdenie otázky príčinnej súvislosti), avšak neuviedla, v čom práve položená otázka a jej zodpovedanie malo vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu a ako mala byť táto otázka správne riešená. Zároveň riešenie nastolenej otázky, t.j. v akom pomere mali byť v spore aplikované teoretické postuláty kauzality, nemalo určujúci význam pre rozhodnutie odvolacieho súdu a preto by ani nemalo žiaden vplyv na právne postavenie žalobkyne v predmetnom spore. Samotná žalobkyňa v dovolaní uvádza, že aplikácia teórie adekvátnej príčiny stráca význam, pokiaľ odvolací súd už pred tým došiel k záveru, že tu príčinná súvislosť nie je daná. Zamietnutie žaloby odvolacím súdom spočívalo v právnom posúdení, či boli kumulatívne splnené všetky predpoklady zakladajúce zodpovednosť štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. vrátane príčinnej súvislosti. Ako už dovolací súd vyššie uviedol, odvolací súd svoj právny záver o neexistencii kauzality formuloval aplikujúc teóriu nevyhnutnej podmienky vzniku škody (*conditio sine qua non*). V súlade s touto teóriou použil tzv. test *conditio sine qua non*, zisťoval a posudzoval celý rad skutkových okolností vedúcich k záveru, či nezákonné rozhodnutie (ne)bolo podmienkou vzniku konkrétnej škody, bez ktorej by škoda nevznikla vôbec, alebo by nenastala takým spôsobom, aký poškodená deklarovala. Nezákonné rozhodnutie o zriadení záložného práva nebolo priamou príčinou majúcou za následok neuskutočnenie projektu Minioceliarne pôvodnou žalobkyňou a teda nešlo o nevyhnutnú podmienku vzniku uplatnenej škody (*conditio sine qua non*). Uvedený záver bol pre rozhodnutie sporu postačujúci a určujúci, všetky ďalšie nadväzujúce úvahy už nemohli mať vplyv na jeho výsledok. Rozhodnutie odvolacieho súdu v tomto konkrétnom prípade teda nebolo závislé na tom, ktorý z teoretických postulátov na posúdenie príčinnej súvislosti aplikoval a v akom pomere. Napokon odvolací súd žalobe nevyhoviel nielen za predpokladu aplikácie teórie ekvivalencie, ale ani pokiaľ sa teoreticky zaoberal otázkou príčinnej súvislosti z pohľadu teórie adekvátnej príčinnej súvislosti. Inými slovami žalobkyňa by nebola v spore úspešná ani v prípade jednej zo spomenutých teórií kauzality. Preto odpoveď na jej otázku v tomto prípade, či mal odvolací súd výhradne aplikovať teóriu ekvivalencie alebo súběžne aj teóriu adekvátnej príčinnej súvislosti, resp. v akom pomere, by bola čisto akademickou, bez možnosti vplyvu na jej neúspech v spore. Pritom cieľom civilného sporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán.

19. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol z časti podľa § 447 písm. c/ CSP z dôvodu jeho neprípustnosti a z časti podľa § 447 písm. f/ CSP ako dovolanie, v ktorom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

20. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že žalovanej ich náhradu nepriznal, pretože aj keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zavinila žalobkyňa (§ 256 ods. 1 CSP), žalovanej žiadne preukázané trovy dovolacieho konania nevznikli (R 72/2018).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.